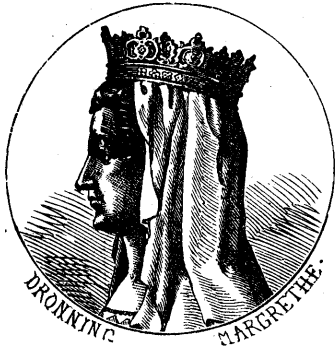

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 8.

Kontor: Nørregade 33, St.

20. Februar 1900.

Udgaar hver Tirsdag.

16. Aarg.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varene bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Redaktionen træffes hver Torsdag
fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund“s Kontor: Nørregade 33, St.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stillet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

Et Hæderssmykke for Kvinder af Landbostanden.

En Arkivstudie.

(Ved L. Nørreslet, Løve Skole.)

I.

Hvormange mon der aner, at der for ikke hundrede Aar siden har været indstiftet en Orden for Kvinder, og tilmed for saadanne, som egentlig ikke kunne siges at have badet sig i Hofsets Solskin — det arbejdende Landbrugs Kvinder. Og dog er saadant Tilfældet. Og da nu disse Kvinder maa siges fremfor største Parten af dekorerede Medborgere virkelig at have gjort sig fortjente til offentlig Udmærkelse, saa bør Mindet om dem og deres Daad heller ikke glemmes endnu. Saameget mere fortjener de at mindes, som de tilhører en Samfunds-klasser, der ellers ikke let faar Lejlighed til at glimre, og derfor ogsaa til Tider er bleven mistænkt for ikke ret at værdsætte det Nationale, og endnu mindre at kunne ofre sig for Almenvellet.

Det saa mørkt ud i vort Fædreland i dette Hundreaars Begyndelse. Fra 1801 var vi rustede til Krig, 1807 mistede vi Flaaden og Sjælland oversvømmes af Fjender, en Flaade af Kanonbaade blev kun til ved Regeringens og Privates forenede An-

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

strængelser, men det allerværste var dog, at Landet havde forspildt sin Kredit, baade inden- og udenlands. Alle de almindelige Hjælpekilder var udtømte, især da Handels Standsning havde knækket Købstædernes Støttestav og Landbruget, Regeringens bedste Malkeko, skrantede tildels af samme Aarsag og tildels fordi dens Røgtter var tagne til Kongens Tjeneste. Landbruget befandt sig virkelig i en Nødstilstand, hvorved under de givne Forhold hele Landet blev stedt i Vaade.

Da var det, at et virkelystent og varmtførende Medlem af det kgl. danske Landhusholdningsselskab, Pastor Freckland paa Frederiksberg, fik den lykkelige Tanke at kalde paa Landhøkvinden. Af Selskabets Forhandlingsprotokol ses et Forslag at være indgivet af ham om Udstedelsen af et Opraab og om Belønning for de Kvinder, der efterkom det ved at udføre Karlearbejde; men da Selskabets Bøger og Brevskaber fra den nærmest paafølgende Tid er brændt, kan Styrelsens Behandling af Forslaget ikke følges i det enkelte, men at den har været velvillig kan sluttes af Sagens videre Forløb.

Det gamle og fine Selskabs Beskytter eller Protektor var den Gang som endnu Hs. Maj. Kongen, i det givne Tilfælde den unge Kong Frederik d. 6. Rimeligvis har han grebet den fremsatte Tanke paa samme Maade som den Drukne gribes efter et tilkastet Redningstov, han knæsætter den og fører den ud i Livet med en Troskab, som var den udgaaet fra ham selv. Muligt ogsaa Kongens Kasse, ihvor medtaget den end var, bedre end det private Selskabs skønnedes at kunne bære de med Sagens Gennemførelse forbundne Omkostninger. Hvorom alting er, blev det en af Kongens første Regerings-handlinger at iklæde Pastor Frecklands Ide den højtidelige Klædning, hvori den fremstilledes for Almenheden, ikke som en simpel Resolution paa en Kancelli-Indstilling, nej som selvstændigt Kongebrev, som Kgl. Reskript af 15de August 1808.

I samme hedder det: „Medens Fædrelandets Forsvar kalder de vaabendygtige Landboere af Mandkønnet fra deres Hjemstavn og vanlige Jordbrugsarbejde, er det af største Vigtighed, at Kvindekønnet fordobler sin Flid og ved overordentlige Anstrængelser deltager i Markarbejdet“. Skrivelsen slutter med at paalægge de stedlige Øvrighedspersoner, gejstlige

Tandlæge

Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

som verdslige at have flittig Indseende med det antydede Kvindearbejde og bemyndiger dem til igennem det danske Kancelli at indberette Navnene paa dem, som særlig maatte udmærke sig, „hvilke Vi allernaadigst ville anse med fortjent og hædrende Udmærkelse.“

Dette Reskript ledsagedes i alt Fald for Sjællands Stifts Vedkommende af en Følgeskrivelse*) af Biskop Münter, der begyndte saaledes:

„Det er Regentens Røst, det er Landsfaderens kærlige Opfordring til Danmarks Kvinder at virke med deres Arm til det Fædrelands Vedligeholdelse, for hvilket deres Mænd, Sønner og Trolovede bruge deres Arme til dets Forsvar og Frelse; det er Frederik, Manden efter Guds eget Hjerte, der vinker ad Husmødrene som ad Pigerne, at vise, hvad Kvinderne af Kærlighed til elsket Konge og Fødeland formaa.“

Biskoppen mener, at Kvinderne ved Mændenes Undervisning snart lærer at styre Ploven og svinge Plejlen; Kvindehaand vil snart lære at bestrø den aabne Fure med haabefuld Sæd; Plovhøjlets Lyd og Plejlens Drøn skal harmonisk blande sig med Kvindens sølvklare Latter til helligt Sangoffer om Held for Frederik og Frelse for Fædrelandet. For saadanne Kvinder vil det være en Glæde at kæmpe. Ve den Fjende, der nærmer sig deres Bolig!

Allerede i Begyndelsen af 1809 begyndte Ansøgningerne at indkomme, ganske enkelte førte i Pennen af Ansøgerinderne selv, men de fleste skrevne og indgivne paa disses Vegne af vedkommende Sognepræst, Herredsfoged eller Godsherre. Foreløbig blev dog alle Ansøgningerne liggende i Kancelliet for trede Aarsagers Skyld: det var endnu ikke bestemt, hvori Belønningerne skulde bestaa, og mange af Andragenderne var saa svagt eller skødesløst begrundede, at det var vanskeligt at se, om der var udført saadant Arbejde udover det dagligdags Bondearbejde, at der var Anledning for Kancelliet til at indstille dets Uoverinde til offentlig Udmærkelse.

Pastor Faber i Jungshoved Menighed havde kort efter Udgivelsen af det kgl. Reskript i 1808 indgivet Navnene paa 36 arbejdende Soldaterkoner af Sognet — da Kancelliet vel mente, at alle ikke havde været lige

*) Kun fundet afskrevet af Pastor L. Chr. Dan i Gierslev Kirkes Liber datus.
L. N.

Christine Søeborg

Kjøbmagergade 16 II
Salon for Frisering, Hovedbade
og Haararbejde.
Telefon 19536.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 1—3.
56, 1., Nørre Farimagsgade.
Hellerup, Strandvej 157.
Kl. 10—12. Mandag og Torsdag.

flittige, og derfor opfattede denne Masse-Ansøgning som fremgaaet af Misforstaaelse og overdreven Nidkærlighed hos Præsten, undlod det at svare, men derved kom den iltre Præst i Harnisk og indgav fornyet Ansøgning, der baade havde Næb og Klør.

„Deres Majestæt,“ skrev han, „har allernaadigst befalet, at Indberetning om Kvindekønnets Arbejdsomhed skulde ved Præsteskabet indsendes — —.“ „Deres Majestæt har i Deres allernaadigste Resolution til Købmandstanden erklæret, at ingen Anordning gøres paa Skrømt;“ hans allerunderdanigste Indberetning blev derfor uførtøvet indsendt, men da han til Dato intet havde hørt om dens Skæbne, indgav han nu en ny, hvis Opgiver han havde ladet undersøge Rigtigheden af ved Sogndegnen og saaledes mente han, forsynet „med al den Formalitet jeg raader over.“

Børnene.

Hvad er et Barn?

En engelsk Avis har udsat en Pris for Besvarelse af dette Spørgsmaal. Der indkom en Mængde Svar, alvorlige og spøgefulde. Her er nogle Prøver:

„En menneskelig af Sorgens Haand uberørt Blomst.

Faderens Rival til Moderens Kærlighed.

Det magiske Trylleri, hvorved et Hus forvandles til et Hjem.

En Opfindelse til at holde Folk vaagne om Natten.

En Bagatel, som kræver megen Opmærksomhed.

En ubevidst.

Noget, som forvolder Moderen Stræb, Faderen Udgifter og Nabo-skabet Ærgrelser.

En Nøgle til alle Hjerter i alle Verdens Lande.

Noget, som gør Hjemmet lykkeligere, Kærligheden stærkere, Taalmodigheden større, Hænderne flittigere, Nætterne længere, Dagene kortere, Pengepungene lettere og Fremtiden lysere.“

Skulde der ikke være nogle af „Kvinden og Samfundet“s Læsere, der kan give fyldigere Svar paa dette Spørgsmaal?